

การบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

Management of learning activities according to the
Philosophy of Sufficiency Economy of Educational Institutions
in the Office of Phayao Primary Educational Service Area 1

ณัฐวุฒิ สักโส¹

Natthawut Sabphaso

วันที่ส่งบทความ: 19 สิงหาคม 2564, วันที่แก้ไขบทความ: 5 พฤศจิกายน 2564,

วันที่ตอบรับบทความ: 20 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 และเปรียบเทียบความคิดเห็นเรื่องการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยจำแนกตามระดับการศึกษาและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำนวน 263 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ การทดสอบแบบเอฟ และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผลลัพธ์หรือภาพความสำเร็จ ตามลำดับ ซึ่งทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

¹ อาจารย์สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา อีเมล sao_long7@hotmail.com

Lecturer of Education Administration School of Education, University of Phayao. Email:

sao_long7@hotmail.com

โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนากุศลกรของสถานศึกษา ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนากุศลกรของสถานศึกษา ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research were to study the level of learning activities management according to the sufficiency economy philosophy of educational institutions in Phayao Primary Educational Service Area Office 1 and to compare the opinions on learning activities management of the philosophy of sufficiency economy of educational institutions in the Office of Phayao Elementary Education Service Area 1 according to the opinions of administrators and teachers. Classified by education level and school size. The sample group were 263 from administrators and teachers of schools under Phayao Primary Educational Service Area Office, Area 1. The research instrument was a 5-level estimation scale questionnaire. The data were analyzed for mean, standard deviation. t -test and F-test. The pairs using the method of Fisher's least significance difference.

The results showed that the level of opinions about the management of learning activities according to the sufficiency economy philosophy overall overall is at a high level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was the aspect of educational institution management, the aspect of student development activities, the curriculum and learning activities, the personnel development of the educational institution and the Results/success pictures, respectively, in which all aspects have a high level of opinion

The results showed that the level of opinions about the management of learning activities according to the sufficiency economy philosophy overall, it is

When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was the aspect of school management, the aspect of student development activities, the curriculum and learning activities, the personnel development of the educational institution, and the outcome aspect/pictures of success, respectively, in which all aspects have a high level of opinion. Classified according to the size of the school overall, there were a statistically significant difference at the 0.05 level when comparing each aspect. There were statistically significant differences at the 0.05 level in all 4 aspects, namely, educational institutions management, learner development activities, educational institution personnel development, results/success images which is consistent with the hypothesis set. As for curricula and learning activities. There were no statistically significant difference

Keyword: Management of learning activities, Philosophy of Sufficiency Economy Educational Institutions

บทนำ

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 จะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ 5 ปีที่จะสามารถต่อยอดในระยะต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีโดยมีหลักการสำคัญของแผนพัฒนาฯ คือ ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เพื่อให้เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมดุลผสมผสาน มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ ก็เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องมีคุณภาพ และมีเสถียรภาพการกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ชุมชนวิถีชีวิต ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2564)

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำรงชีวิต และการประพฤติปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมอย่างพอเพียง เท่าทันและเป็นสุข การศึกษาจึงต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้มีทักษะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอก โดยยึดหลักความพอประมาณ ที่เป็นความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีการตัดสินใจที่มีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ และมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ซึ่งเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต อดทน พากเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ถือเป็นการเสริมพลังให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างฐานรากทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็ง รักษาความสมดุลและทรัพยากรในมิติต่างๆตลอดจนสามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน และนำไปสู่ความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนชาวไทยในที่สุด การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงจะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยการทำงานในลักษณะเครือข่ายและการระดมพลังจากทุกภาคส่วน ได้แก่ เครือข่ายด้านผู้นำทางความคิด เครือข่ายด้านประชาสังคม เครือข่ายด้านสื่อมวลชนและประชาชน เครือข่ายด้านสถาบันการศึกษาและเยาวชน เครือข่ายด้านองค์กรภาคธุรกิจเอกชน เครือข่ายด้านองค์กรภาครัฐ เครือข่ายด้านวิชาการ เครือข่ายด้านสถาบันการเมือง เป็นต้น (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2549)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีประเด็นยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยมีกลยุทธ์ในส่งเสริมสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในชีวิตโดยมีโครงการการพัฒนาและขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา มีโครงการสนับสนุนส่งเสริมวิถีชีวิตชุมชนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงและโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2565 มีทิศทางยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินงานสู่ความสำเร็จโดยมีพันธกิจส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติของผู้เรียน โดยมีเป้าประสงค์ให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม อนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติของผู้เรียน โดยมีกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์โครงการในการส่งเสริมการศึกษาระดับพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณธรรม จริยธรรมมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1, 2564) จากความสำคัญดังกล่าวการจัดการศึกษาโรงเรียนต้องสอนให้นักเรียนรู้จักปรับตัวและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเริ่มต้นที่โรงเรียนที่จะต้องอบรมสั่งสอน แนะนำ จัดกิจกรรมจัดกระบวนการเรียนการสอนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นสิ่งที่สำคัญในการใช้ชีวิตต่อไปในอนาคต ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษา จึงสนใจศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยใช้เกณฑ์การประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการ

บริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) เป็นการประเมินระดับคุณภาพ/การปฏิบัติของสถานศึกษาใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณ, 2554)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อันถึงพร้อมด้วยความดี ความรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ระดับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา มีความแตกต่างกัน
2. ระดับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

2. ประชากรการทําวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำนวน 84 โรงเรียน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำนวน 769 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1, 2562)

กลุ่มตัวอย่างใช้แนวคิดของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane อ้างอิงในศิริพงศ์ พฤทธิพันธ์, 2553) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 263 คน กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ และสุ่มตัวอย่างแบบวิธีการกำหนดสัดส่วนเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียน

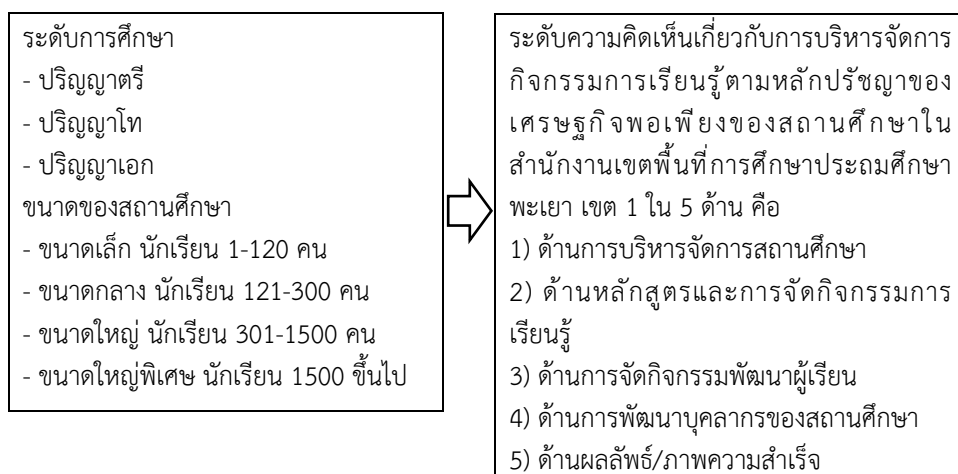
3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ระดับการศึกษาปริญญาตรี, ปริญญาโทและปริญญาเอก และขนาดของสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

ตัวแปรตาม คือ ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ใน 5 ด้าน

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

4. ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย 2563-2564

5. เนื้อหาใช้เกณฑ์การประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) เป็นการประเมินระดับคุณภาพ/การปฏิบัติของสถานศึกษา ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

7.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยาส่งถึงโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและขออนุญาตเก็บข้อมูล

7.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งแนบซองติดแสตมป์ เพื่อส่งแบบสอบถามคืนให้ผู้วิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งกำหนดเวลาเพื่อขอให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย

7.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามพร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลให้มีความสมบูรณ์ทุกชุด โดยโทรศัพท์สอบถามโรงเรียนที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยจนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

8. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการสอนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุณยชาติ 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรระ จตุพร ตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เชิงโครงสร้าง (Construct Validity) เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของแต่ละข้อคำถาม แล้วนำคะแนนข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective : IOC) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามระหว่าง 0.67–1.00 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ระดับสูงมาก (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2562)

9. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

9.1 สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

9.2 สถิติอนุมาน ได้แก่ การทดสอบมาตรฐานค่าเฉลี่ยสองกลุ่มแบบไม่สัมพันธ์กัน (t-test) และ การทดสอบมาตรฐานค่าเฉลี่ยสองกลุ่มแบบไม่สัมพันธ์กัน F-test ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการของ Fisher's least significance difference (LSD)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ระดับความคิดเห็นการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	ระดับความคิดเห็น (N= 263)	ระดับ
	$\bar{X}$	S.D

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.16	0.56	มาก
2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.13	0.61	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.14	0.57	มาก
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	4.12	0.64	มาก
5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ	3.95	0.56	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.10	0.51	มาก

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D.= 0.51) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.56), ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.14$, S.D.= 0.57) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก, ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= 0.61), ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.12$, S.D.= 0.64) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.56) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 1	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี (160)		ปริญญาโท (103)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.16	0.60	4.15	0.50	.17	.87
2.ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	4.13	0.65	4.13	0.55	-.20	.99
3.ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.11	0.60	4.18	0.52	-.97	.33
4.ด้านการพัฒนาบุคลากรของ สถานศึกษา	4.15	0.70	4.07	0.53	1.03	.30
5.ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ	3.94	0.60	3.98	0.48	-.50	.61
ภาพรวม	4.10	0.55	4.10	0.45	-.05	.96

*p-value น้อยกว่า 0.05

หมายเหตุ: เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก จึงไม่สามารถทดสอบ One-way ANOVA ได้ จึงได้ใช้การทดสอบแบบ T-test เพราะมีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งข้อมูล	SS	df	Ms	F	P-value
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4.00	3	1.33	4.31	0.01*
	ภายในกลุ่ม	80.18	259	0.31		
	รวม	84.18	262			
2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.88	3	0.96	2.55	0.06
	ภายในกลุ่ม	97.39	259	0.38		
	รวม	100.26	262			
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	4.45	3	1.48	4.72	0.00*
	ภายในกลุ่ม	81.44	259	0.31		
	รวม	85.89	262			
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4.16	3	1.39	3.45	0.02*
	ภายในกลุ่ม	104.26	259	0.40		
	รวม	108.43	262			
5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ	ระหว่างกลุ่ม	3.40	3	1.13	3.73	0.01*
	ภายในกลุ่ม	78.77	259	0.30		
	รวม	82.17	262			
ผลรวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	2.52	3	0.84	3.20	0.02*
	ภายในกลุ่ม	67.97	259	0.26		
	รวม	70.49	262			

*p-value น้อยกว่า 0.05

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่สำคัญและสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการบริหารจัดการสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาและมีผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ปี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 (2562) มีหลักการสำคัญในการบริหารจัดการเขตพื้นที่ไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2565 ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญในการบริหารเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดทักษะที่สำคัญ 3 ประการ คือ มีทักษะวิชาการให้ผู้เรียนมีคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดและพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานสากลมีทักษะชีวิตให้ผู้เรียนน้อมนำศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข รองรับต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 และมีทักษะอาชีพ ให้ผู้เรียนที่จบการศึกษา สามารถประกอบอาชีพตามศักยภาพและความถนัด และยังสอดคล้องกับรัตน หलगกลาง (2558) ทำวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพในการทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแต่ละด้านสรุปผล ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีนโยบายให้นักเรียนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการชีวิตประจำวัน มีโครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ มีการบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และโรงเรียนมีสื่อและแหล่ง

เรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงโรงเรียนมีการประสานสัมพันธ์และนำปราชญ์ในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของชนิดา ทศนิยม (2562) ทำการวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความคาดหวังการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) ลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ลำดับที่ 1 คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนรู้ มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และโรงเรียนมีการจัดหา/ผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิพัฒน์ ขวัญมงคล (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาด้านหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งโรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโรงเรียนมีการจัดโครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” อีกทั้งโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย พิชามณฐ์ แซ่จั่น และสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ (2561) ที่ได้วิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก

1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักเรียน มีโครงการพัฒนานักเรียนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการนำนักเรียนศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต และโรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งโรงเรียนมีการขยายผลและเผยแพร่การดำเนินชีวิตและของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหลา และวรกาญจน์ สุขสดเขียว (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์ นักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรมและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์ นักเรียนรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และนักเรียนดำเนินชีวิตอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สำเนา หมีนแจ่ม (2561) ได้วิจัยเรื่องการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมปฏิบัติงานอยู่ในระดับคุณภาพมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับคุณภาพมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาและด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีนโยบายให้นักเรียนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน โรงเรียนมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงโรงเรียนมีโครงการพัฒนานักเรียนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนพรัตน์ ประกอบมิตร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายตำบลพระเพลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยการเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายตำบลพระเพลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา 4 ด้าน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของลวิณรัตน์ ชัยกิจจนารณ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง เพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอายุ วุฒิการศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ที่มีขนาดต่างกันมีนโยบายให้นักเรียนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน มีโครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักเรียน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนพรัตน์ ประกอบมิตร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายตำบลพระเพลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายตำบลพระเพลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของระพีพรณ คณาฤทธิ์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการ

บริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามขนาดของโรงเรียนต่างกั้มีการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลางมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิชามญช์ แซ่จัน และสุภาภรณ์ ตั้งคำเนินสวัสดิ์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกั้มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ขนาดของสถานศึกษาต่างกั้มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการจัดหา/ผลิต และใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดถึงนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนรู้ และโรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับทองดี พิมพ์สาลี (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอนาโยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอนาโยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 จำแนกตามกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ประเภทโรงเรียนและขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โรงเรียนควรมีส่งเสริมการประสานสัมพันธ์และนำปราชญ์ในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มากขึ้นกว่าเดิม
2. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนควรมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นอย่างดีและมีระบบมากยิ่งขึ้น
3. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โรงเรียนควรมีส่งเสริมการจัดหา ผลิต และใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกิดประโยชน์มากที่สุด

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โรงเรียนควรมีการส่งเสริมการขยายผลและเผยแพร่การดำเนินชีวิตและของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มากยิ่งขึ้น

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ โรงเรียนควรมีการส่งเสริมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นปัญหา และอุปสรรคต่อการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาและสถานศึกษาด้วย

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโดยการวิจัยเชิงคุณภาพ

3. ควรมีการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งโรงเรียนของภาครัฐ

เอกสารอ้างอิง

ศึกษาธิการ, กระทรวง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2554) *คู่มือประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. (สถานศึกษาพอเพียง)

ชนิดา ทศนิยม. (2562). *ความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20*. *สภากาชาดศึกษาศาสตร์*, 6(1), 105-113.

ทองดี พิมพ์สาลี. (2558). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอนายูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4*. *หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*. กรกฎาคม 2558.

นพรัตน์ ประกอบมิตร (2559). *ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายตำบล พระเพลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: เจริญผล.

พิชามญญ์ แซ่จัน และ สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์. (2561). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1*. *วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 14(2), 33-50.

- พินิจ เครือเหลา และ วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2562). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 10 (1), 268-282.
- พิพัฒน์ ขวัญมงคล. (2558). การศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า*, 2(1), 33-40.
- รัตนา หลวงกลางและคณะ. (2558). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 9 (ฉบับพิเศษ), 574-589.
- ระพีพรรณ คณาฤทธิ์. (2554). การบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี*.
- ลวณรัตน์ ชัยกิจธนาภรณ์. (2560). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยนาท. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, นครปฐม*.
- ศิริพงศ์ พุทธิพันธ์. (2553). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับธุรกิจ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ฮาซันพรีนติ้ง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 (กลุ่มนโยบายและแผน). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ปี (พ.ศ.2562-2565)*.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา สพ.อด. 1*.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2549). *เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สานข่าย ขยายผล*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก.
- สำเนา หมิ่นแจ่ม. (2561). การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. *มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่*.
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2562). *การวิจัยทางการศึกษา: แนวคิดและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.